

Міністерство культури та інформаційної політики України

Харківська державна академія дизайну і мистецтв

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Вченої ради ХДАДМ
(протокол № 5 від 19.05.2020 р.)

**ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА,
ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА І РЕСТАВРАЦІЇ**

Програма фахового вступного випробування для прийому на навчання осіб-іноземців,
які здобули СВО магістра,

для здобуття освітньо-наукового рівня доктора філософії,
зі спеціальності:

023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»
програма

Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Денна форма навчання

Харків 2020

Програма розрахована на виявлення теоретичних знань у галузі мистецтвознавства, зокрема історії зарубіжного образотворчого й декоративного мистецтва, та основ реставрації.

Зарубіжне мистецтво

1. Канон в мистецтві Стародавнього Єгипту. Основні пам'ятки мистецтва.
2. Основні пам'ятки мистецтва Стародавньої Греції. Роль її художніх принципів в історії європейського мистецького розвитку.
3. Візантійська художня система, її особливості.
4. Синтез мистецтв у середньовічній романській та готичній архітектурі.
5. Ренесанс в Італії. Загальна характеристика.
6. Класицизм і бароко. Особливості шляхів розвитку в європейському мистецтві.
7. Становлення жанрової системи в європейському мистецтві та її еволюція.
8. Імпресіонізм як стильовий напрямок. Сутність його колористичної реформи та оновлення системи пленеру. Основні представники. Значення для подальшого розвитку мистецтва.
9. Постімпресіонізм. Основні представники.
10. Стиль модерн в європейському мистецтві. Регіональні особливості окремих шкіл. Основні представники.
11. Стиль модерн в російському мистецтві. Його представники.
12. Авангардні течії в європейському образотворчому мистецтві першої третини XX ст.
13. Російський авангард першої третини XX ст. Основні напрямки та представники.
14. Видатні мистецькі центри Центрально-Східної Європи на межі XIX і XX ст.
15. Орієнтальні впливи в європейському мистецтві на межі XIX і XX ст. та їх роль в подальшому мистецькому процесі в регіоні.
16. «Суворий стиль» в російському мистецтві другої половини XX ст. Основні представники.
17. Реставрація пам'яток мистецтва в Росії. Формування наукових принципів.
18. Декоративно-ужиткове мистецтво Європи, його типологія та класифікація.
19. Основні види декоративно-ужиткового мистецтва. Орнамент як первинний зміст декоративності.
20. Мистецтво постмодернізму. Його теоретики. Постмодернізм в живопису.

Література:

1. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення / За заг. ред.. Стівена Фартінга. Передмова Річарда Корка. Харків: Vivat, 2019
2. Алпатов М. Художественные проблемы искусства Древней Греции. Москва: Искусство, 1987.
3. Блэк В.Б. Искусство Древнего Востока (Древний Египет и Передняя Азия): Учебное пособие. Ленинград, 1986.
4. Виппер Б.Р. Введение в историческое изучение искусства. 2-е изд., испр. и доп. Москва: Изобразительное искусство, 1985.
5. Дмитриева Н.А. Краткая история искусств. Вып. 1: От древнейших времен до нашего времени. Москва: Искусство, 1986.
6. Дмитриева Н.А. Краткая история искусств. Вып. 2. Москва: Искусство, 1991.
7. Искусство итальянского Ренессанса: Архитектура. Скульптура. Живопись. Рисунок / Под ред. Рольф Томан. Кельн, 2002.

8. История искусства зарубежных стран / Под ред. М. Доброклонского, А. Чубовой. М.осква: Изобразительное искусство, 1981.
9. Кантор А.М. Искусство XVIII века: Малая история искусств: В 9 кн. Москва: Искусство, 1977.
10. Котович Т.В. Энциклопедия русского авангарда. Минск: Эконом пресс, 2003.
11. Лихачева В. Искусство Византии IV – XV веков. Ленинград: Искусство, 1986.
12. Моран Анри де. История декоративно-прикладного искусства от древнейших времен до наших дней с приложением статьи Жеральда Гассио-Талабо о дизайне. Москва: Искусство, 1982.
13. Прусс И.Е. Западноевропейское искусство XVII века: Малая история искусств в 9-ти кн. – Москва: Искусство, 1974.
14. Сарабьянов Д. Стиль модерн: истоки, история, проблемы. Москва: Искусство, 1989.
15. Сидорина Е. Сквозь весь двадцатый век: Художественно-проектные концепции русского авангарда. Москва: Русский мир, 1994.
16. Стернин Г.Ю. Русская художественная культура второй половины XIX – начала XX века. Москва: Искусство, 1984.
17. Чегодаев А. Импрессионисты, их современники, их соратники. Москва, 1976.

**Критерії оцінювання знань вступників до аспірантури
з теорії та історії образотворчого і декоративного мистецтва
та історії реставраційної справи**

90–100 балів («відмінно» за національною шкалою, **A** — за шкалою ECTS) Вступник до аспірантури має досить високий рівень історико-мистецького мислення, ерудований у питаннях історії образотворчого і декоративного мистецтва та історії реставраційної справи, а також мистецтвознавчого підходу до аналізу художніх явищ. Вступник свідомо послуговується мовою візуального мистецтва у роздумах, висновках і узагальненнях.

82–89 балів («добре» за національною шкалою, **B** — за шкалою ECTS) Вступник до аспірантури досить чітко усвідомлює зміст, проблематику завдань теорії та історії образотворчого, декоративного мистецтва та реставрації мистецьких творів, але допускає несуттєві неточності у використанні спеціальної термінології.

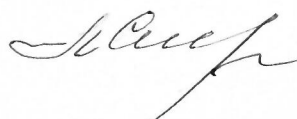
75–81 балів («добре» за національною шкалою, **C** — за шкалою ECTS). Вступник до аспірантури здатний систематизувати, узагальнювати, аналізувати художні образи, але допускає поодинокі недоліки в їхній інтерпретації й оформленні роздумів щодо їхньої оцінки, не завжди самостійно систематизує і узагальнює художній матеріал.

64–74 бали («задовільно» за національною шкалою, **D** — за шкалою ECTS) Вступник до аспірантури володіє навичками й уміннями, які дають змогу проаналізувати чи інтерпретувати окремі мистецькі явища, але не завжди вміє узагальнювати, що вимагає розвиненого художньо-мистецького мислення..

60–63 балів («задовільно» за національною шкалою, **E** — за шкалою ECTS). Вступник до аспірантури при аналізі чи інтерпретації окремих мистецьких явищ чи творів допускає значні помилки, виявляє недостатній рівень знання спеціальної мистецької термінології, має обмежений словниковий запас.

30–59 балів («незадовільно» за національною шкалою, **F**X — за шкалою ECTS) отримує вступник до аспірантури, який демонструє слабо сформоване художньо-естетичне мислення, виявляє обмеженість при характеристиці мистецьких явищ, володіє незначною частиною термінологічного мінімуму, словниковий запас не дозволяє йому досить професійно сформулювати думку.

Голова комісії

Людмила Соколюк